

Zala Megyei Szakképzés- Fejlesztési Konceptió

Zalaegerszeg, 2013. július 25.

A Zala Megyei Szakképzés- Fejlesztési koncepciót készítette:

Nagy Zoltán MFKB elnök

Mérksz Andor szakértő

Gombos Béla program koordinátor

Tartalomjegyzék

Előszó	4
1. Helyzetelemzés a szakképzés- fejlesztési koncepció megalapozásához	4
1.1. A megye gazdaságának, foglalkoztatottságának elemzése	4
1.2. Szakképzés elemzése	8
1.3. A megyei szakképzés és a köznevelési rendszer kapcsolata	19
2. Szakképzés-fejlesztési koncepció	21
2.1. A gazdaság szakmunkás szükségleteinek mennyiségi kielégítése	23
2.2. A gazdaság szakmunkás szükségletének minőségi kielégítése	29
2.2.1. Szakmai együttműködés a munkáltatók és a képzők között	30
2.2.2. Bemenet elemzése kompetencia mérés alapján	30
2.2.3. Gyakorlati tudásszint elemzése szakmai kompetencia méréssel egy év után	30
2.2.4. Duális képzés fejlesztése	31
2.2.5. Oktató képzési program	33
2.2.6. Pályaorientáció, pályakövetés	34
2.2.7. Felnőttképzés	34
2.2.8. Esélyegyenlőség növelése	35
2.2.9. A megyei szakképzés és a területfejlesztés kapcsolata	35
2.2.10. Intézményrendszer átalakítása, infrastrukturális változtatások a mennyiségi igények tükrében	37

Előszó

A 2011. évi CLXXXVII törvény 82§ (a) pontja elrendeli, hogy „A bizottság [MFKB] kidolgozza az iskolai rendszerű szakképzés fejlesztésének az adott megyére vonatkozó, a szakképzés irányainak és a beiskolázási arányok rövid és középtávú tervét tartalmazó koncepcióját (szakképzés-fejlesztési koncepció), amely a megye, illetve a fővárosi területfejlesztési koncepció és területfejlesztési program részét képezi.”

A koncepciónak olyan szakképzés fejlesztési célokat és elveket kell megfogalmazni, amelyek alkalmasak a munkaerőpiac igényeinek megfelelő szakmaszerkezet és megyei szakképzési rendszer kialakítására.

A koncepció integrálja azokat az információkat, melyek eltérő intézményrendszerekben egymással átfedésben állnak rendelkezésre. Ezek elemzésével, következtetések levonásával segítve a megye egységes szakképzési képének feltárását, rávilágítva azokra a kulcsjellemzőkre, melyek további erősítése vagy visszafordítása hozzájárulhat egy eredményes, hatékony és átlátható szakképzési rendszer kialakításához.

1. Helyzetelemzés a szakképzési-fejlesztési koncepció megalapozásához

1.1. A megye gazdaságának, foglalkoztatottságának elemzése

Az ország dél-nyugati részén elhelyezkedő – két országgal és három megyével határos – Zala megye a Nyugat-dunántúli statisztikai régióhoz tartozik. 2013. január 1-jével a közigazgatás átszervezésével 6 járási hivatal kezdte meg működését Zala megyében: zalaegerszegi, nagykanizsai, lenti, zalaszentgróti, letenyei és a keszthelyi.

A megye lakónépessége – az országoshoz hasonlóan – hosszú évek óta folyamatosan csökken, **2012. január 1-én 285 ezer fő volt. A munkavállalási korú népesség száma 191,5 ezer fő, ami a lakónépesség 67%-a.**

A gazdasági tevékenységek mérésének, figyelemmel kísérésének egyik leggyakrabban alkalmazott módszere, a bruttó hozzáadott érték a GDP. A Nyugat-dunántúli régió megyéi között Zala megye GDP tekintetében jóval a régiós átlag alatt teljesít. **(régiós átlag: 2 575 eFt, Zala megyei átlag: 2 197 eFt).**

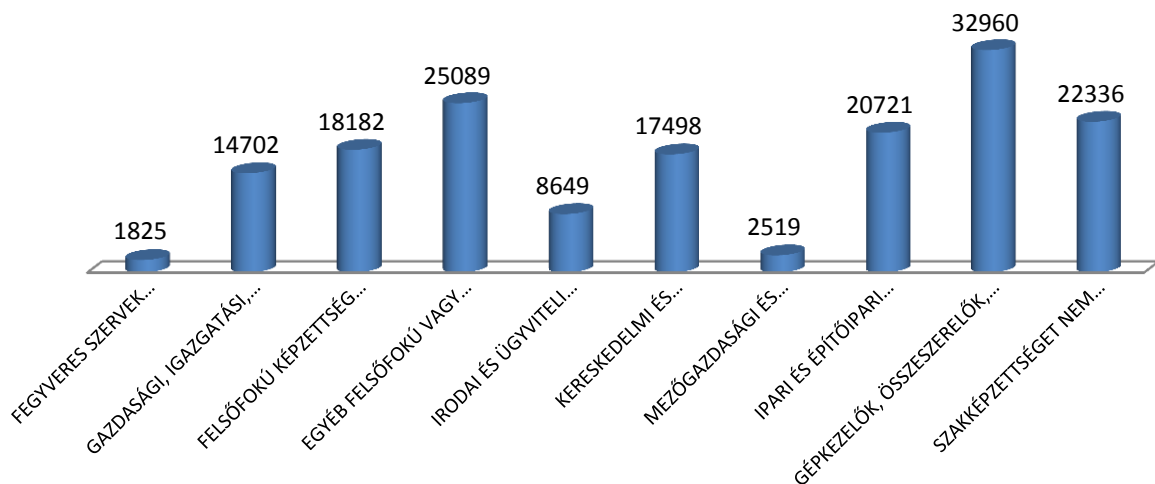
A foglalkoztatási helyzetre vonatkozóan elsősorban a KSH lakossági megkérdezésen alapuló negyedévenkénti munkaerő-felméréséből rendelkezünk adatokkal. Ez alapján Zala megyében, **2012. évben a foglalkoztatottak átlagos száma 164 481 fő volt.**

A KSH legfrissebb Zala megyére vonatkozó 2012. negyedik negyedévi statisztikai tájékoztatója szerint **2012. év végén 53 580 gazdasági szervezetet tartottak nyilván zalai székhellyel, ami az országos 3,0%-át jelentette.**

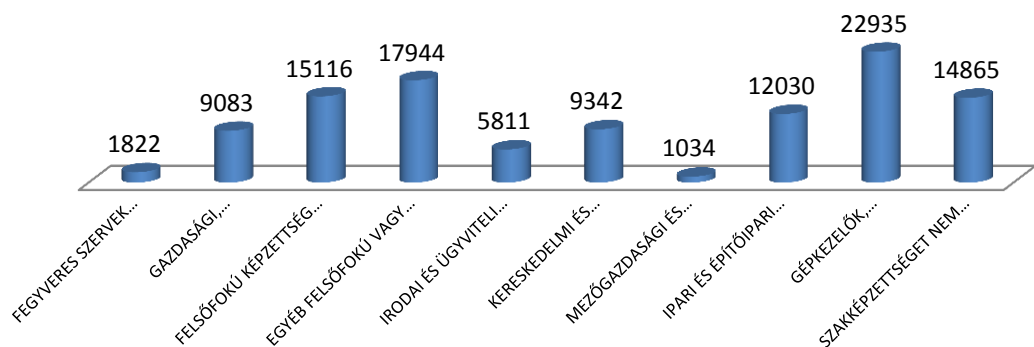
Megyében a FEOR ágazati besorolás alapján 20% gépkezelő, összeszerelő; 14% szakképesítést nem igénylő; 13% ipari és építőipari és 11% kereskedelem, vendéglátás területén van a foglalkoztatottság. Járások szintjén vizsgálva három járásban – Letenye, Lenti, Zalaegerszeg – a gépkezelő, összeszerelő ágazatban, kettő járásban – Nagykanizsa, Zalaszentgrót – az ipari építőipari ágazatban, és Keszthely járásban a kereskedelem, vendéglátás ágazatban a legmagasabb a foglalkoztatottság.

Megye, járások foglalkoztatottsága

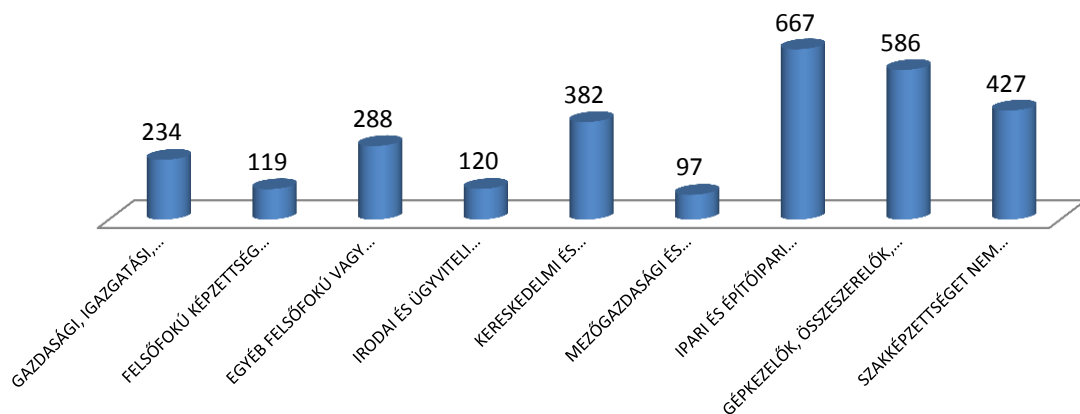
Zala megye foglalkoztatott létszáma 164481 fő

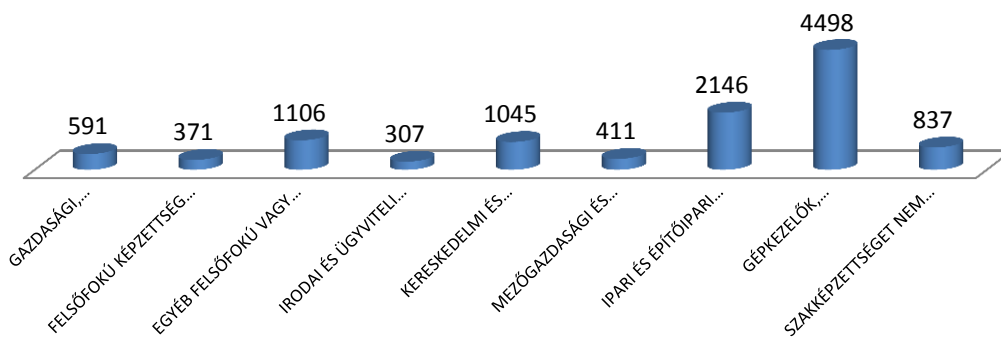
Zalaegerszeg járás foglalkoztatott létszáma 109982 fő

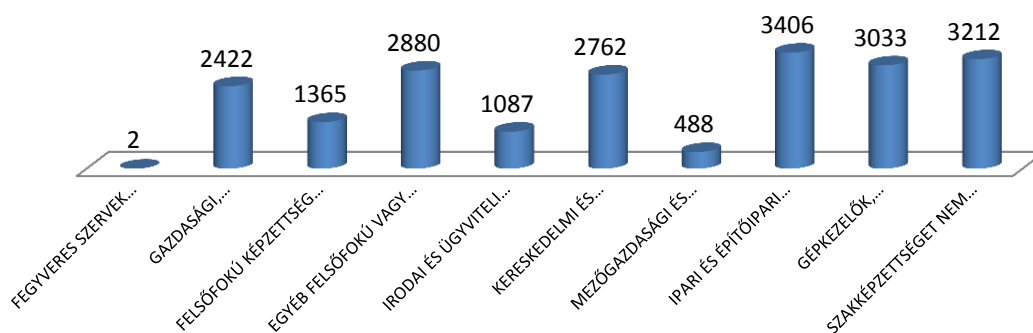
Zalaszentgrót járás foglalkoztatott létszáma 2920 fő

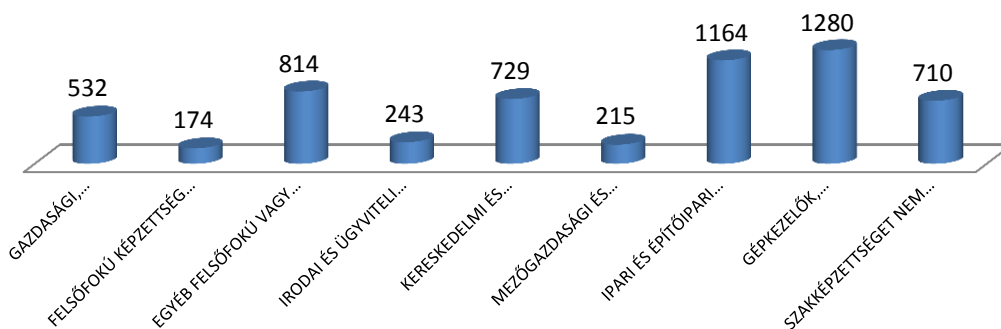
Lenti járás foglalkoztatott létszáma 11312 fő

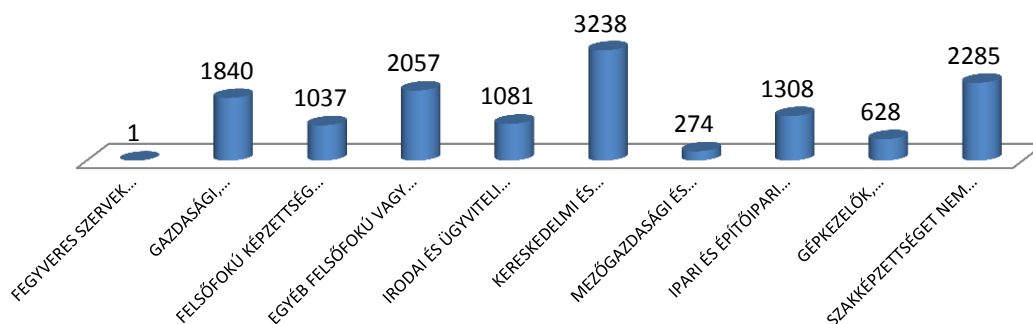
Nagykanizsa járás foglalkoztatott létszáma 20657 fő

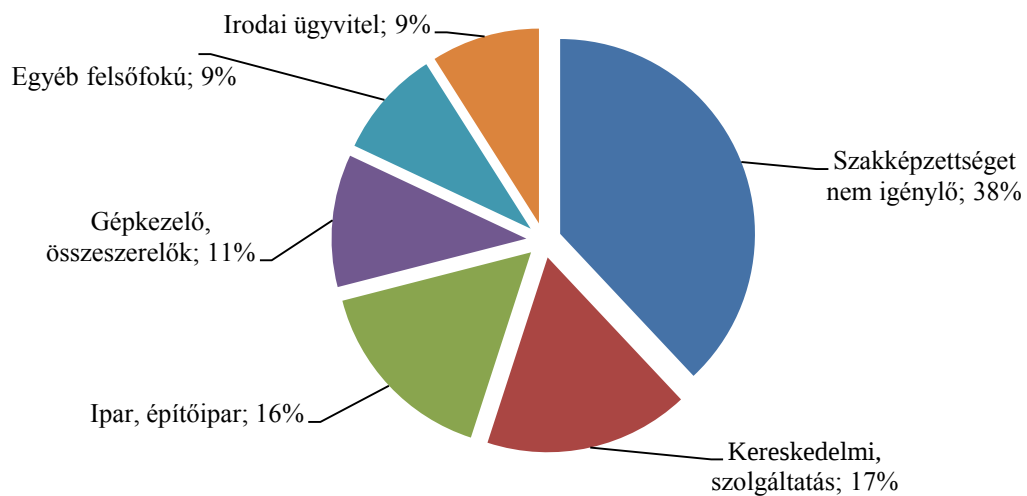
Letenye járás foglalkoztatott létszáma 5861 fő

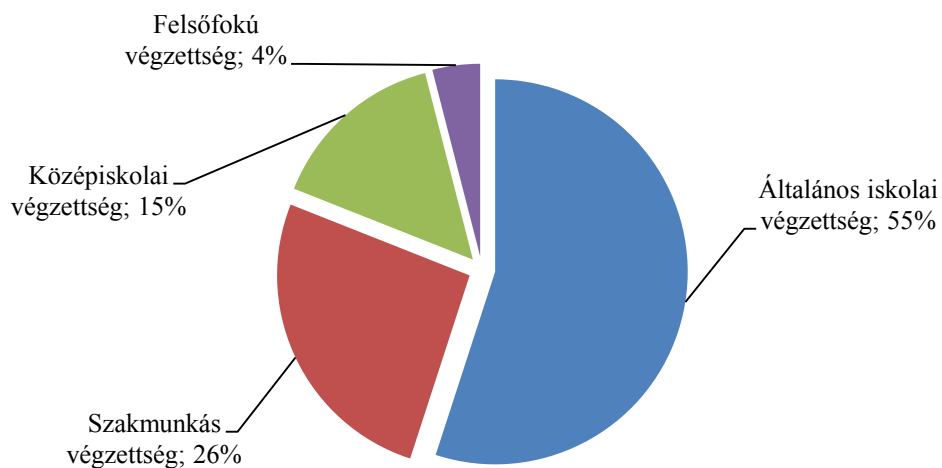
Keszthely járás foglalkoztatott létszáma 13749 fő

Regisztrált álláskeresők megoszlása FEOR alapján 2012. (14668 fő)

Újonnan bejelentett álláshelyek iskolai végzettség szerinti megoszlása 2012. (15552 fő)

1.2. Szakképzés elemzése

Intézménystruktúra

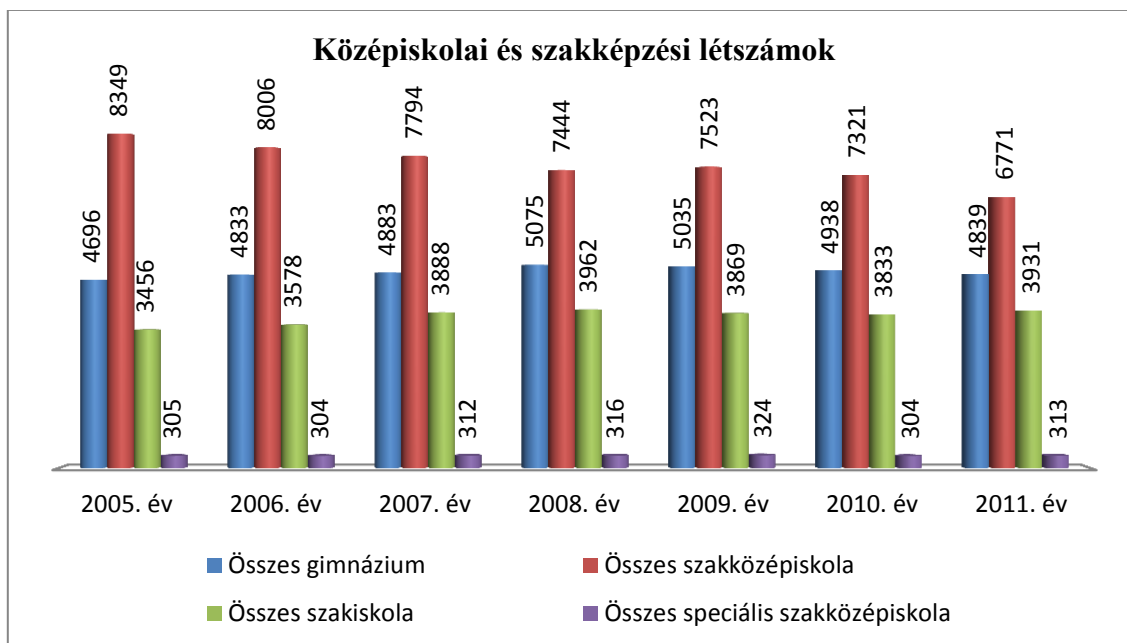
A megye szakképző hálózata mind tartalmi kínálatában, mind a rendszer elérhetőségében és struktúráját tekintve megfelelően differenciált hálózat.

A megyében hat településen működik állami fenntartású szakképző iskola. Keszthelyen négy, Lentiben három, Csapiban egy, Nagykanizsán kettő, Zalaegerszegen öt és Zalaszentgróton egy intézmény működik. A tizenhat szakképző iskolából kettőnél gimnáziumi képzés is van és négy iskolában folyik speciális szakképzés. Egy iskolában az óvodától a szakiskoláig történik szakképzés, elsődlegesen roma származású gyerekekkel.

Megye beiskolázása iskola típusonként (fő)							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gimnázium	4696	4833	4883	5075	5035	4938	4839
Szakközépiskola	8349	8006	7794	7444	7523	7321	6771
Szakiskola	3456	3578	3888	3962	3869	3833	3931
Speciális szakiskola	305	304	312	316	324	304	313
Összes	16828	16746	16877	16819	16751	16418	15874

Megyénkben az elmúlt esztendőben a középiskolai és szakképző osztályokban a tanulói létszámok a fenti táblázat szerint alakultak (forrás: KSH adatbázis).

Grafikonon szemlélve látható, hogy az elmúlt években a demográfiai csökkenés a szakközépiskolai osztályokban történt, míg a gimnáziumi és a szakiskolai létszámok közel állandónak tekinthetők:

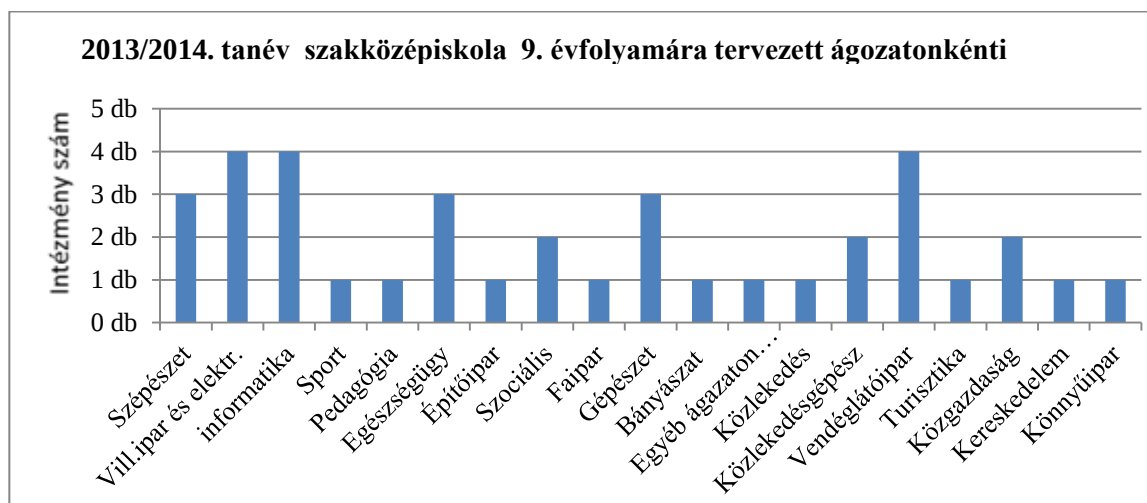
A továbbiakban tekintsük át az oktatott szakmacsoportokat és a szakmákat.

Általában elmondhatjuk, hogy a szakképző iskolák törekedtek az általuk felvállalt szakmacsoport esetén szakközépiskolai-technikus képzés mellett szakiskolai képzésre is. Így hatékonyabban használják a képzéshez szükséges infrastruktúrát és humánerőforrást.

Szakközépiskola:

2013/2014. tanévben kilenc iskola 20 ágazatra tervezi a beiskolázást a 9. évfolyamra.

Ágazatonkénti képzők számát az alábbi grafikon mutatja:

A grafikon alapján látható, hogy az ágazatok több mint 50 %-ban kettő, három, de olyan is van, ahol négy iskolában is párhuzamos képzés folyik. A korábbi évek jelentkezési adatait áttekintve több esetben tapasztalható, hogy egy-egy szakmacsoportban hol az egyik, hol a másik helyen nem sikerült osztályt, vagy csoportot indítani. Illetve létezik a kiűtkeresés egy másik szakmacsoportba tartozó hasonló szak indításával, így egyre több szakmacsoport kerül az iskola képzési palettájára.

2013/2014. tanévre technikus 1/13. évfolyamra a beiskolázást 13 szakmacsoportban tervezik az iskolák. Szakmacsoportonkénti képzők számát az alábbi grafikon mutatja:

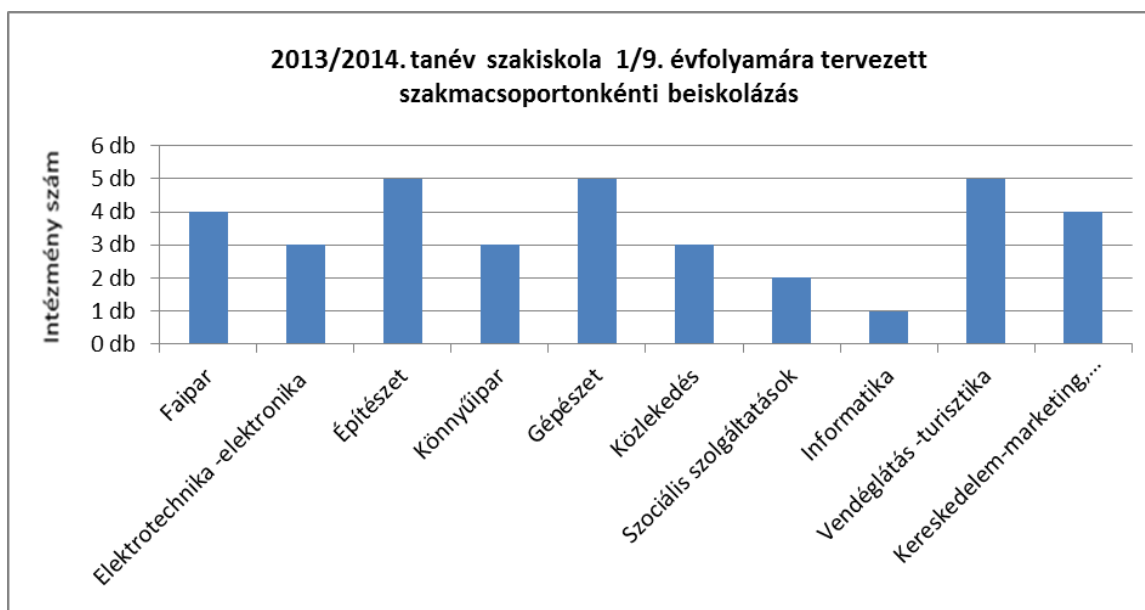
Itt is számos párhuzamosság figyelhető meg.

Technikus képzésben résztvevők száma a legnépszerűbb szakmacsoportokban:

2012/2013.	
Szakmacsoport	Létszám
vendéglátás-turisztika	755
kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	632
informatika	467
közgazdaság	533
gépészet	394

Szakiskola:

A 2013/2014. tanévben kilenc iskola a 1/9. évfolyamra az új OKJ kerettanterv alapján három éves szakképzésre 10 szakmacsoportba iskoláz be. A szakmák összetétele változatos, kettő és nyolc közötti szakmaszámba iskoláznak be. A beiskolázási adatokból kiderült, hogy az adott képzőhelyen az összes oktatható szakma egy időben nem indítható el a jelentkezők hiánya miatt. Az alábbi ábra mutatja, hogy a szakmák közötti párhuzamosság még nagyobb fokú, mint a szakközépiskolai szakmacsoport esetén.

Az alábbi táblázat a járásonkénti szakmaképzési megosztást mutatja.

Képzés járási bontásban				
Szakma	Zalaegerszeg járás	Nagykanizsa járás	Keszthely járás	Lenti járás
ács (4)	○	○	○	○
asztalos (4)	○	○	○	○
cukrász (3)	○	○	○	
eladó (4)	○	○	○	○
épület-és szerkezetlakatos (4)	○	○	○	○
épületgépészeti rendszerszerelő (1)	○			
festő, mázoló, tapétázó (4)	○	○	○	○
gépi forgácsoló (2)	○	○		
hegesztő (3)	○	○	○	
hűtő- és légtechnikai rendszerszerelő (1)	○			
ipari gépész (1)	○			
járműfényező (2)	○	○		
karosszerialakatos (3)	○	○	○	
kárpitos (2)	○	○		
kishajóépítő-karbantartó (1)			○	
kőfaragó, műköves és épületszobrász (1)	○			
kőműves és hidegburkoló (4)	○	○	○	○
központi fűtés- és gázhálózat rendszersz. (2)	○	○		
motorkerékpár szerelő (1)	○			
női szabó (3)	○	○	○	
parkgondozó (2)	○	○		
pék (1)	○			
pincér (4)	○	○	○	○
szakács (4)	○	○	○	○
számítógépes adatrögzítő (1)	○			
számítógép-szerelő, karbantartó (2)	○	○		
szociális gondozó és ápoló (2)	○	○		
textiltermék összeáll. (2)	○	○		
vendéglátó (1)	○			
villanszerelő (3)	○	○	○	
víz, csatorna-és közmű rendszersz. (2)	○	○		

Szakiskolai képzésben résztvevők száma a legnépszerűbb szakmacsoportonként:

2012/2013.	
Szakmacsoport	Létszám
vendéglátás-turisztika	875
gépészet	518
építészet	295
kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	253
közlekedés	183
egyéb szolgáltatás	169

Speciális szakiskola:

A megye három gyógypedagógiai intézményében folyik tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékos) tanulók számára speciális szakiskolai képzés, adaptált programok alapján.

A 9-10. évfolyamon általános műveltséget megalapozó oktatás mellett pályaorientáció, szakmai előkészítő- és alapozó oktatás folyik. A 11-12. évfolyamon – amely szakképzési évfolyam – szakmai vizsgára való felkészítés történik, emellett munkába álláshoz és az életkezdéshez nélkülözhetetlen ismereteket is nyújtanak a diákok számára.

A három intézményben a 9. évfolyamra három szakmacsoportba történik beiskolázás:

- Gépészet
- Könnyűipar
- Mezőgazdaság

OKJ-szerint jelenleg textiltermék-összeállító, parkgondozó, számítógépes adatrögzítő és konyhai kisegítő rész-szakképesítés megszerzésére készítik fel a tanulókat.

2013 szeptemberétől hatályossá váló Szakképzési Törvény 2011. évi CLXXXVII. szabályozása értelmében a sajátos nevelési igényű tanulók esetében, két szakképesítés (rész-szakképesítés) megszerzése történhet államilag támogatott formában.

Ez az intézkedés a szakképzésből kilépő tanulók munkaerőpiacon való elhelyezkedésének esélyét nagymértékben elősegíti.

Az alábbi táblázatok járasonként, iskolánként és iskola típusonként mutatja be a szakmacsoportokat és a szakmákat. (2013/2014. tanév tervezett beiskolázása)

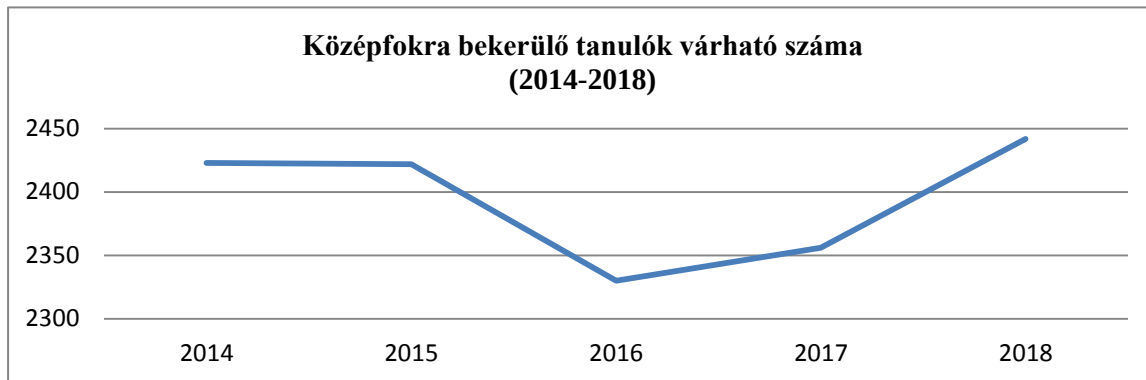
Zala megye szakképzés-fejlesztési koncepciója

Zalaegerszeg Járás					Lenti Járás		
Deák Ferenc és Széchenyi István	Páterdombi Szakképző	Ganz Ábrahám és Munkácsy Mihály	Csány László Közgazdasági Szakközépiskola	Béke Ligeti	Lámfalussy Sándor	Gönczi Ferenc	Móricz Zsigmond Speciális Szakiskola
Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola
villanyszerelő	élelmiszer- és vegyi áru eladó	hegesztő	penzügyi-számviteli ügyintéző	számítógépes adatrögzítő	pincér		parkgondozó
ács	ruházati eladó	épület- és szerkezetlakatos	jogi asszisztens	textiltermék összeállító	szakács		
kőműves és hidegburkoló	szakács	gépi forgácsoló	irodai asszisztens	parkgondozó	eladó		
festő, mázoló, tapétaázó	pincér	karosszérialakatos		Zalaszentgrotti (16063 fő)	asztalos		
kőfaragó, műköves és épületsz.	cukrász	női szabó		Zalaszentgrotti	ács		
asztalos	pék				festő, mázoló, tapétaázó		
kárpitos			Zalaegerszeg		kőműves és hidegburkoló		
épületgépészeti rendszersz.			Zalaegerszegi (104271 fő)		épület- és szerkezetlakatos		
hűtő- és légtechnikai rendszersz.				Keszthely (51063 fő)			
központifűtés- és gázhálózat rendszersz.				Keszthely			
víz-, csatorna és közmű rendszersz.							
szociális gondozó és ápoló							
Lenti (21068 fő)							
Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola
egészségügy	kereskedelem, marketing	gépészet	közgazdaság			informatika	
elektrotechnika, elektronika	üzleti adminisztráció	informatika	informatika			idegenforgalom	
építészet	vendéglátás-turisztika	közlekedés					
faipar	vendéglátás-turisztika (nyelvi elők.)	közlekedésgépész		Nagykanizsai (81123 fő)			
gépészet		Leletényi (17169 fő)	villamosipar és elektronika				
informatika		kőnyűipar		Nagykanizsa			
oktatás		Leletényi	szépművészet				
szociális szolgáltatások		környezetvédelem-üzemgazd.					

Nagykanizsa Járás		Keszthely Járás				Zalaszentgrót Járás
Nagykanizsa Műszaki Szakképző	Dr. Mező Ferenc - Thury György	VSZK	Asbóth Sándor	Zöldmező utcai	Közgazdasági Szakközépiskola	Koncz Dezső Speciális Szakiskola
Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola	Szakiskola
ács	eladó	pincér cukrász	kishajóépítő-karbantartó	szervezetlakatos		takarító
asztalos	vendéglátó	eladó	villanyszerelő	textiltermék összeáll.		parkápoló
épület- és szerkezetlakatos	szakács	szakács	festő, mázoló, tapétázó	parkgondozó		
festő, mázoló, tapétázó	pincér		kőműves és hidegburkoló			
gépi forgácsoló	cukrász		ács			
hegesztő			karosszerialakatos			
ipari gépész			épület- és szerkezetlakatos			
járműfényező			hegesztő			
karosszerialakatos			járműfényező			
kárpitos			női szabó			
kőműves és hidegburkoló			motorkerékpár szerelő			
női szabó			asztalos			
számítógép-szerelő, karbantartó						
szociális gondozó és ápoló						
villanyszerelő						
víz, csatorna- és közműr. sz.						
Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola
bányászat	közigazgatás	vendéglátásszervező-vendéglős	szépművészet		közigazgatás	
egészségügy	kereskedelem	turisztikai szervező, értékesítő	villamosipar és elektronika		ügyvitel	
egyéb ágazaton kívüli képzés	vendéglátás		informatika			
gépészet			sport egészségügy			
informatika			szociális			
közlekedésgépész						
szépművészet						
villamosipar és elektronika						

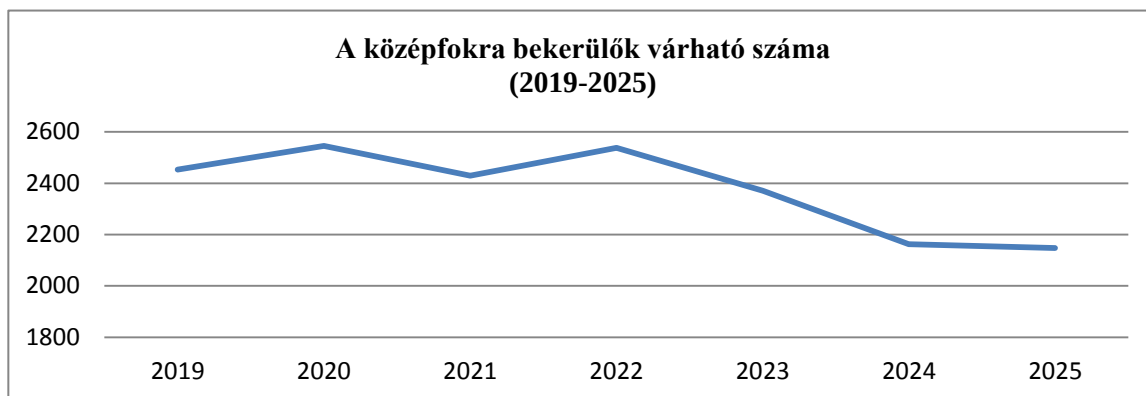
Beiskolázási és kibocsátási adatok

A középfokra bekerülő tanulók várható számának alakulását – a KSH adatbázisra építve – az alábbi grafikonok mutatják 2014 – 2018 illetve 2019 – 2025 között. A grafikonok szemléltetik a beiskolázás tendenciáit rövid- illetve hosszútávon.

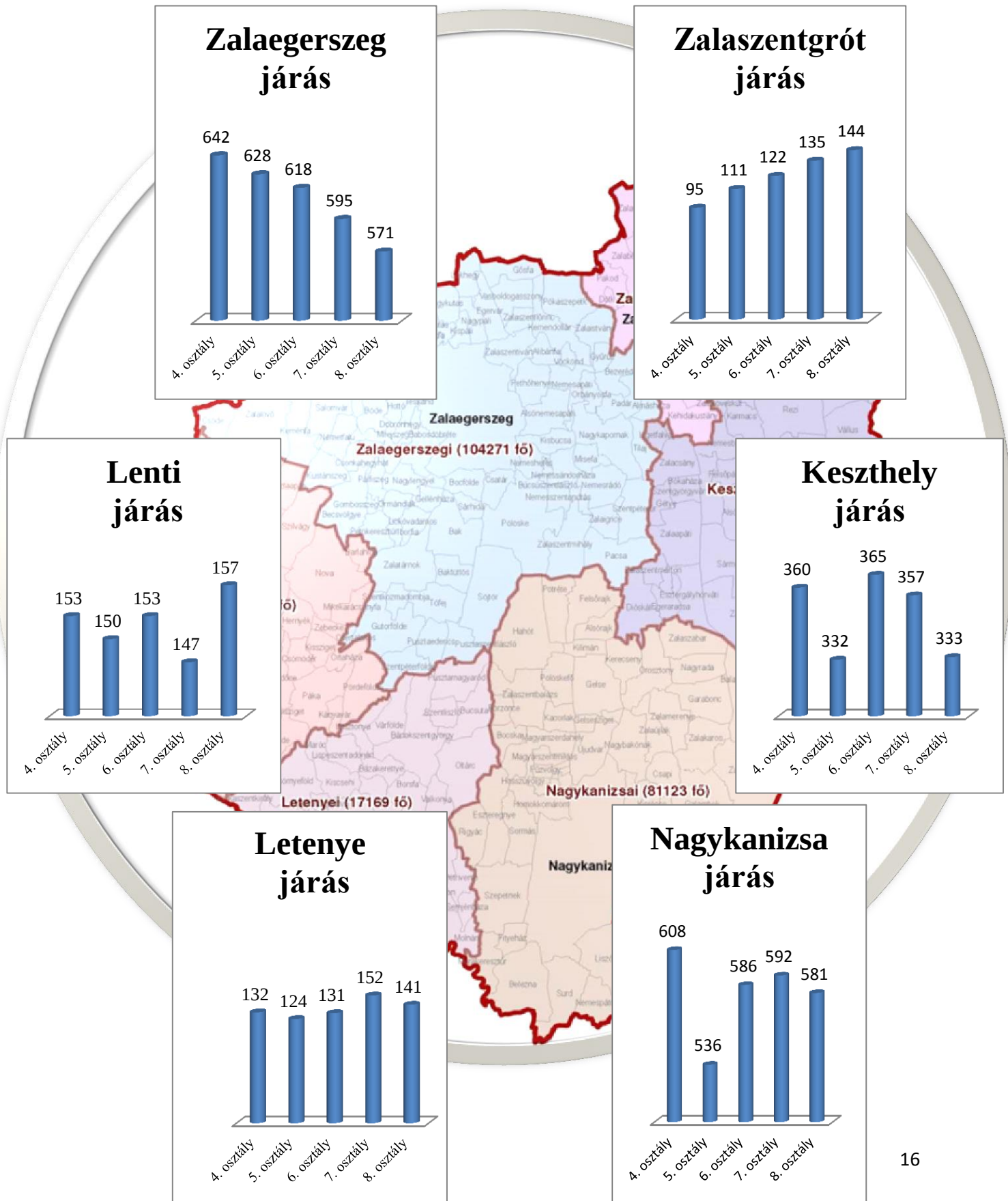
Összességében 2016-ra 5%-os csökkenés várható, ami megfelel az országos tendenciának. Ez a csökkenés nem jelentős. A diagramról leolvasható, hogy javulás 2018-ra várható.

A népességadatok figyelembe véve (Belügyminisztérium: 2012. január1.) a későbbi kilátások már sokkal rosszabbak.

Látható, hogy négyéves ingadozás után drasztikusan csökken a tanulók száma.

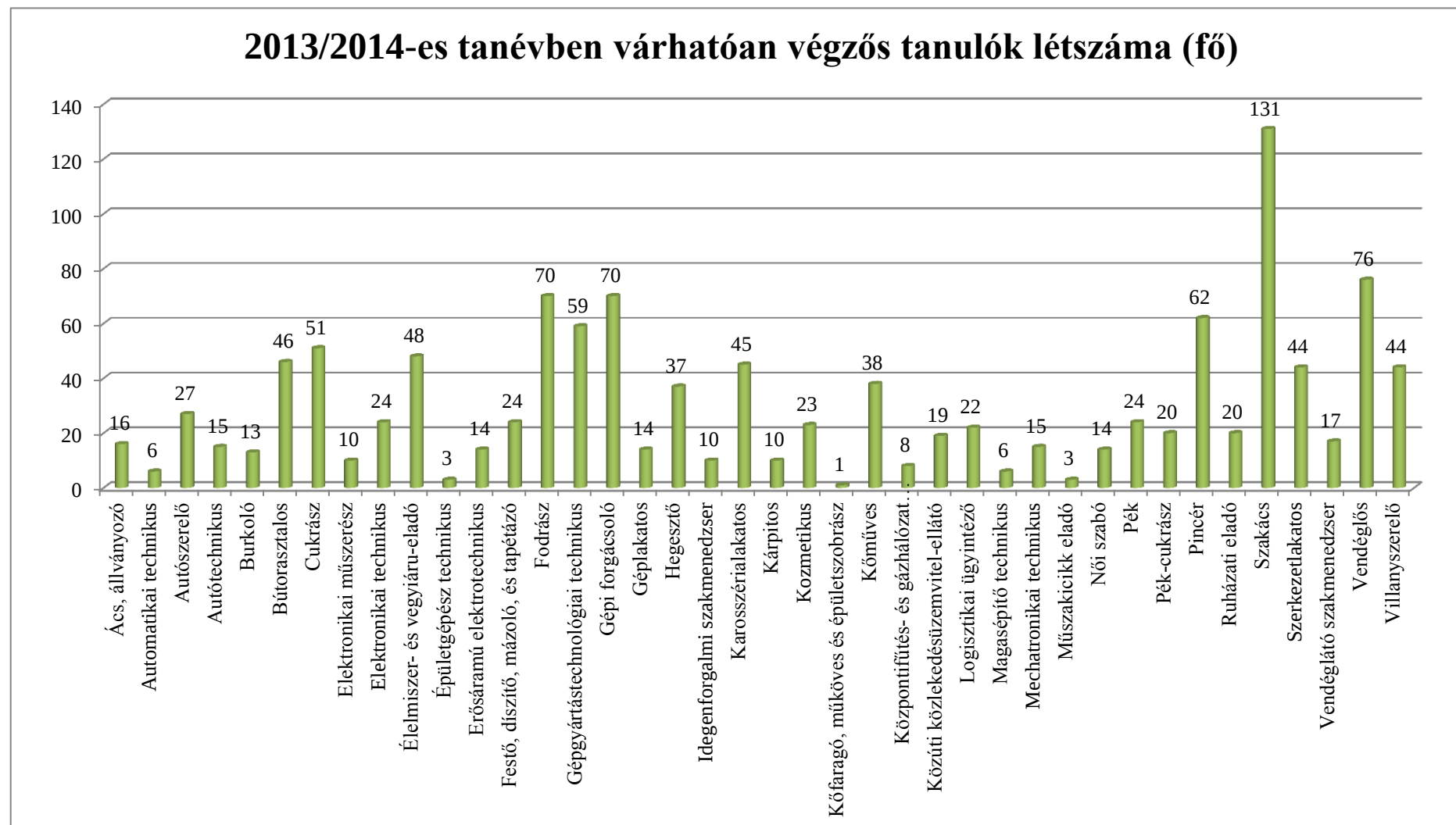
Alábbi ábrán bemutatásra kerül járásonként a 4 – 8. évfolyamon bent lévő tanulók száma. Zalaegerszeg járásnál dinamikus létszámemelkedés, Zalaszentgrót járásnál csökkenő tanuló létszám prognosztizálható, míg a többi járásnál kisebb ingadozás mellett átlagban állandó.

A 2013/2014. tanévben 40 szakmában 1199 végzős tanuló lesz várhatóan a szakképzésben.

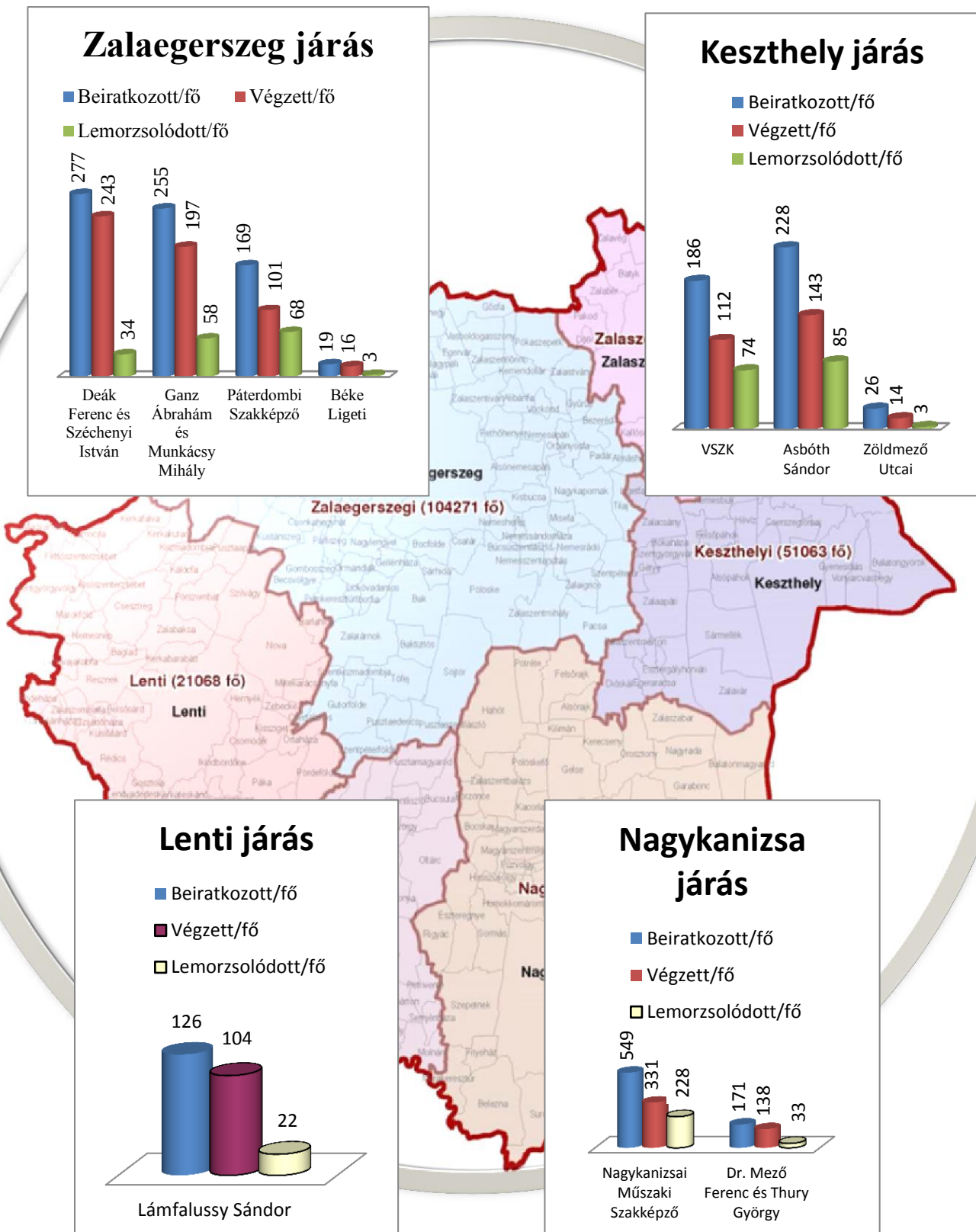
Az alábbi grafikon mutatja szakmánként a végző tanulók számát.

A grafikon alapján a végzős tanulók több mint 30%-a a vendéglátás szakcsoportban végez. Ellentmondásosnak tűnik, hogy fodrász szakmából ugyanannyian végeznek, mint gépi forgácsolóból.

A lemorzsolódás megyei átlaga 30,3%. Járásokat nézve legmagasabb Keszthely (36,8 %), majd Nagykanizsa (36,1%) követi. Iskolákat tekintve: Nagykanizsa Műszaki Szakképző Iskola (41,5%), Páterdombi Szakképző (40,2%), VSZK (39,8%).

Az alábbi diagramon a lemorzsolódás arányait figyelhetjük meg járási és iskolai bontásban:

1.3. A megyei szakképzés és köznevelés kapcsolata

Az általános iskola befejezését követően a tanulók középfokú képzésben folytatják tanulmányaikat. Három képzési típus – gimnázium, szakközépiskola, szakiskola – közül választhatnak. A jelenlegi tendenciák azt mutatják, hogy a tanulólétszámok arányai szerint a **gimnáziumok egyre több jelentkezőt vesznek fel**, mivel a tanulók és a szülők preferenciái inkább a gimnáziumokat részesítik előnyben a szakképzéssel szemben.

Ha a képzés arányait tekintjük, akkor az alábbi eredményt kapjuk:

Megye beiskolázása iskola típusonként (%)							
Mutatók	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gimnázium	28%	29%	29%	30%	30%	30%	30%
Szakközépiskola	50%	48%	46%	44%	45%	45%	43%
Szakiskola	20%	21%	23%	24%	23%	23%	25%
Speciális szakiskola	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%

A táblázatból látható, hogy az elmúlt években a gimnázium részesedése 30% körüli a szakközépiskola 44%, a szakiskola 24%, speciális szakiskola 2% körüli részesedéssel bír megyénkben a köznevelésben, szakképzésben. Ezeknek a tendenciáknak megfelelően a szakiskolai képzés mellett nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szakközépiskolai képzések meghirdetésére és ezekben növelni a tanulólétszámot.

Mindezt célszerű megtenni, mivel a felsőoktatási keretszámok további csökkenése várható az elkövetkezendő években.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az általános iskolából a szakképzésbe érkező tanulók tudásszintjére.

Mindezek mellett kellő figyelmet kell fordítani az általános iskolai képzésre. Erre azért van szükség, mert a duális szakképzés bevezetésével nagymértékben csökken a közismereti képzés óraszám. El kell érni, hogy az általános iskolából olyan diákok kerüljenek ki, hogy az olvasás-szövegértés és a matematikai-logika kompetenciaterületen olyan szinten legyenek, hogy tudásuk elegendő legyen a szakképzésük elméleti óráinak elsajátításához. Ennek érdekében folyamatos kapcsolatot kell tartani az általános iskolákkal, segíteni őket azzal, hogy a szakképzés igényeit folyamatosan eljuttassuk az alapképzéshez. A fenti két kompetenciaterület mellett még az idegen-nyelvi és az IKT kompetenciaterület fejlesztését tartjuk fontosnak. Mai világunkban digitális írástudás nélkül már elvesznek a fiatalok, idegen nyelv nélkül pedig nehéz a munkavállalás az Uniós országokban, de sokszor már itthon is. Sajnos az előbbi területen még mindig nem a szóbeli kifejezőkészségen van a hangsúly, ezért el kellene érünk, hogy a nyelvoktatás súlypontja – akár a kerettantervi rendelet módosításával is – a verbalitás irányába tevődjön át.

Természetesen fontos, hogy a szakképzésben levők is megkapják azt a közismereti képzést, ami a munkaerő-piaci érvényesülés szempontjából szükséges. Meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy a szakmai órák keretében is fejlesszük a tanulók szövegértési és logikai kompetenciáját.

A szakképzés és köznevelés célja közös, olyan fiataloknak kell elhagyniuk az iskolát, akik képesek lesznek felnőttként is az önképzésre, új ismeretek befogadására, feldolgozására, az élethosszig tartó tanulásra. Mai rohamosan fejlődő világunkban e nélkül nem lesznek sikeres, aktív tagjai társadalmunknak, a munka világának.

2. Szakképzés-fejlesztési koncepció

A szakképzés fejlesztési koncepciónak rövid és középtávon szolgálnia kell a megye gazdasági és társadalmi céljait.

Gazdasági cél: hogy minél több munkavállaló szerezzze meg a munkába álláshoz szükséges ismereteket, és képes legyen ezek megújítására.

Társadalmi cél: a társadalmi egyenlőség, az együttműködés és a hátrányos megkülönböztetés megakadályozása.

Fő alapelvek:

- A szervezett szakképzés elsődleges feladata, hogy a munkaerőpiac igényeinek megfelelő mennyiségű és minőségű szakképzett munkaerőt biztosítson elsősorban a nappali rendszerű iskolai oktatás keretében.
- Az át- és továbbképzésekkel az egész életen át tartó tanulás támogatása a foglalkoztathatóság és a versenyképesség növelése érdekében.

A szakképzés-fejlesztési koncepció a helyzetelemzésre épül. Ez alapján lettek meghatározva célok, a célokhoz feladatok lettek hozzárendelve. Az MFKB feladata, hogy a megfogalmazott célok teljesüljenek. Ennek eléréséhez együtt kell működnie a munkáltatókkal, fenntartóval, szakképző iskolákkal és mindazokkal a szervezetekkel, akiknek közük van a megye szakképzéséhez.

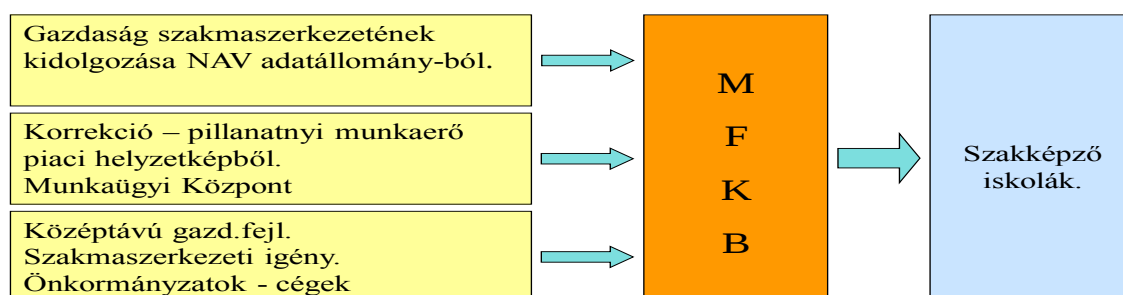
Zala Megyei Szakképzés- Fejlesztési Koncepció

Célok

Gazdaság szakmunkás szükségletének mennyiségi kielégítése

Gazdaság szakmunkás szükségletének minőségi kielégítése

Mennyiségi igények

Gazdaság szakmunkás szükségletének kielégítése

A munkaerőpiac szakmunkás szükségletének biztosítását, az egyes szakképző iskolák képzési lehetőségei adják. A munkaerőpiac igényeinél megkülönböztethetünk:

- rövidtávút (a munkáltatók pillanatnyi, esetleg 1 – 2 évre előre mutató igénye)
- középtávút (városi, térségi, megyei területfejlesztési tervekben szereplő)

Mivel a szakképző iskolák szakiskolánál 3 évre, technikusoknál 5 évre iskoláznak be, ezért nehéz pontosan nyomon követni a munkáltatói igényeket. Azonban a hagyományok, tendenciák térségi és megyei szinten kiindulási alapot adnak a beiskolázás tervezéséhez. A **rövidtávú** tervezés alapjául szolgálhatnak adatokkal a kamarák és a munkaügyi központok. Az alábbi táblázat bemutatja 2013. évi adatok alapján, hogy a megyében oktatott szakmánként a képzett/igényelt fő százalékos arányát. Egy sajnálatos hibája, hogy a táblázatban a szakmák FEOR besorolásúak, amely nem minden esetben egyezik meg a szakképzők által használt OKJ besorolással. Például: a lakatos FEOR tartalmazza az épületlakatos, szerkezetlakatos, géplakatos, karosszerialakatos OKJ szakmákat is. A táblázatból többek között az alábbiak olvashatók ki:

- **23 technikus szakmánál 35 %-ban túlképzés van,**
- **40 szakmunkás szakmánál csak 2,5 %-ban van túlképzés.**

Járási szinten két szakmánál - szakács, vendéglős – mindegyik járásban túlképzés van. Tíz szakma esetén három járásnál van egyidejűleg túlképzés. Öt szakma esetén nincs egyik járásban sem túlképzés.

Járási szintekre lebontva a legnagyobb túlképzés Nagykanizsán (90%), majd Lentiben és Keszthely járásokban van. Nagykanizsánál látszólag magas a túlképzés, mivel jelentős mértékben képez a határos Somogy megyének tanulókat. Ezek az adatok nem szerepelnek a számításoknál.

2.1. A gazdaság szakmunkás szükségletének mennyiségi kielégítése

A GAZDASÁG KÉPZÉSI IGÉNYE

Zala megye

FEOR	Megnevezés	Foglalkoztatottak	Igény fő/év	Képzett fő/év	Előrejelzett fő/év	Munkaerőpiaci helyzet		VÉGSŐ EGYENLEG		Képzett fő / Igényelt fő %							
						- Kereslet	+ Kínálat	-	+	25%	50%	75%	100%	125%	150%	175%	200%
7513	ács állványozó	144	6	13	7	4	39		42								
3311	ápoló	1855	74	86	12	10	36		38								
7331	autószerelő	1011	40	17	-24	7	71		40								
7534	burkoló	103	4	19	15	3	66		78								
7223	bútorasztalos	1173	47	43	-4	0	0	-4									
3114	bútoripari technikus	38	2	33	31	0	27		58								
3136	CAD-CAM informatikus	40	2	0	-2	1	0	-3									
5135	cukrász	203	8	46	38	5	57		90								
6115	dísznövénykertész	228	9	0	-9	4	95		82								
3321	egészségügyi asszisztens	2463	99	4	-94	1	5	-90									
5113	eladó	5795	232	85	-147	26	1083		910								
7341	elektronikai műszerész	516	21	3	-17	5	96		74								
7533	épület és építménybádogos	19	1	1	0	2	8		6								
7514	épületasztalos	327	13	0	-13	4	28		11								
3139	épületgépész technikus	799	32	14	-18	0	0	-18	-18								
6211	erdészeti szakmunkás	265	11	0	-11	14	17	-8									
3121	erősáramú elektrotechnikus	8	0	17	17	0	8		25								
7535	festő díszítő mázoló	585	23	29	5	9	188		184								
3111	fluidum kitermelő technikus	10	0	0	0	0	11		11								
5211	fodrász	237	9	41	31	5	88		114								
3333	fogtechnikus	112	4	3	-2	0	2		0								
6130	gazda	50	2	0	-2	0	8		6								
3116	gépgyártástechnológiai technikus	239	10	30	20	1	44		63								
7323	gépi forgácsoló	1283	51	40	-11	19	72		42								
3332	gyógymasszőr	593	24	7	-17	15	74		42								
7325	hegesztő	628	25	12	-13	18	78		47								
7111	hűsopari termékgyártó	781	31	2	-29	364	77	-316									
7522	hűtő és légtechnikai rendszerszerelő	522	21	1	-20	0	1	-19									
2144	internetes alkalmazásfejlesztő	93	4	3	0	0	7		7								
7324	járműfényező	859	34	8	-27	0	1	-26									
7224	kárpitos	565	23	1	-22	6	22	-6									
3622	kereskedelmi ügyintéző	933	37	35	-2	4	83		77								
5111	kereskedő	534	21	3	-18	4	114		92								
6114	kertész	112	4	0	-4	0	8		4								
5221	kisgyermekgondozó nevelő	435	17	45	28	3	40		65								
7419	kishajóépítő-karbantartó	39	2	1	-1	0	3		2								
5212	kozmetikus	134	5	19	14	0	22		36								
7536	kőfaragó, műköves, épületszobrász	30	1	1	-1	0	8		7								
7511	kőműves	911	36	29	-7	24	187		156								
3134	környezetvédelmi technikus	13	1	4	3	2	11		12								
7521	központifűtés és gázhálózat	637	25	13	-12	4	76		60								
3639	közüti közlekedésszervezési ellátó	1394	56	5	-51	0	12	-39									
7321	lakatos	2862	114	89	-25	4	251		222								
3117	magasépítő technikus	106	4	26	22	1	21		42								
7334	mechatronikai technikus	250	10	8	-2	0	52		50								
2159	műszaki informatikus	93	4	46	42	0	26		68								
3139	parkgondozó	799	32	13	-19	0	50		31								
7114	pék	590	24	36	12	13	44		43								
3611	penzügyi számviteli ügyintéző	1005	40	4	-36	1	60		23								
5132	pincér	1417	57	72	15	20	292		287								
2499	sportiskola	241	10	31	21	0	16		37								
5134	szakács	1199	48	127	79	24	189		244								
2151	számítógépes adatrögzítő	39	2	3	2	0	3		5								
7322	szerszámkészítő	156	6	0	-6	5	11		0								
3513	szociális gondozó és ápoló	1837	73	37	-36	4	114		74								
3410	szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ü	331	13	4	-10	7	8	-9									
3134	természet- és környezetvédelmi techni	13	1	2	2	0	0		2								
7532	tetőfedő	20	1	0	-1	0	7		6								
7212	textiltermék összeállító	653	26	8	-18	0	82		64								
5133	vendéglátó eladó	968	39	5	-33	9	66		24								
1332	vendéglátó szakmenedzser	365	15	13	-2	0	20		18								
5131	vendégfogadó	124	5	51	46	0	20		66								
7524	villanyszerelő	1109	44	26	-18	1	75		56								
2153	webmester	259	10	5	-6	0	6		0								

A GAZDASÁG KÉPZÉSI IGÉNYE
Zalaegerszeg járás

FEOR	Megnevezés	Foglalkoztatottak	Igény	Képzett	Szegénység	Képzett fő / Igényelt fő %							
			fő/év	fő/év		25%	50%	75%	100%	125%	150%	175%	200%
7513	ács állványozó	70	3	4	1								
3311	ápoló	1113	45	92	47								
7331	autószerelő	629	25	39	14								
7534	burkoló	65	3	4	1								
7223	bútorasztalos	554	22	14	-8								
3114	bútoripari technikus	13	1	17	16								
3136	CAD-CAM informatikus	26	1		-1								
5135	cukrász	85	3	8	5								
6115	dísznövénykertész	94	4		-4								
3321	egészségügyi asszisztens	1541	62	12	-50								
5113	eladó	2521	101	15	-86								
7341	elektronikai műszerész	385	15		-15								
7533	épület és építménybádogos	11	0		0								
3139	épületgépész technikus	673	27	15	-12								
6211	erdészeti szakmunkás	47	2		-2								
3121	erőáramú elektrotechnikus	2	0	18	18								
7535	festő díszítő mázó	347	14	5	-9								
3111	fluidum kitermelő technikus	8	0		0								
5211	fodrász	105	4	37	33								
3333	fogtechnikus	44	2		-2								
6130	gazda	26	1		-1								
3116	gépgyártástechnológiai technikus	142	6	30	24								
7323	gépi forgácsoló	851	34	67	33								
3332	gyógymasször	75	3		-3								
7325	hegesztő	351	14		-14								
7111	húsipari termékgyártó	426	17	6	-11								
7522	hűtő és légtechnikai rendszerszerelő	347	14		-14								
2144	internetes alkalmazásfejlesztő	85	3	10	7								
7324	járműfényező	278	11		-11								
7224	kárpitos	41	2		-2								
3622	kereskedelmi ügyintéző	609	24	21	-3								
5111	kereskedő	271	11		-11								
6114	kertész	44	2		-2								
5221	kisgyermekgondozó nevelő	418	17	42	25								
7419	kishajóépítő-karbantartó	2	0		0								
5211	kozmetikus	55	2		-2								
7536	kőfaragó, műköves, épületszobrász	2	0		0								
7511	kőműves	470	19	9	-10								
3134	környezetvédelmi technikus	2	0	12	12								
7521	központifűtés és gázhálózat	324	13	14	1								
3639	közüti közlekedésüzemvitel ellátó	1006	40	15	-25								
7321	lakatos	1512	60	66	6								
3117	magasépítő technikus	62	2	23	21								
7334	mechatronikai technikus	138	6	12	6								
2159	műszaki informatikus	58	2	31	29								
3139	parkgondozó	673	27	9	-18								
7114	pék	243	10	36	26								
3611	pénzügyi számviteli ügyintéző	802	32	28	-4								
5132	pincér	445	18	23	5								
2499	sportiskola	186	7	16	9								
5134	szakács	557	22	44	22								
2151	számítógépes adatrögzítő	28	1		-1								
7322	szerszámkészítő	138	6		-6								
3513	szociális gondozó és ápoló	1466	59	17	-42								
3410	szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyin.	110	4	11	7								
3134	természet- és környezetvédelmi technikus	2	0		0								
7532	tetőfedő	10	0		0								
7212	textiltermék összeállító	391	16	8	-8								
5133	vendéglátó eladó	409	16		-16								
1332	vendéglátó szakmenedzser	136	5		-5								
5131	vendéglős	34	1	28	27								
7524	villanyszerelő	767	31	15	-16								
2153	webmester	192	8		-8								
		22517	901	873									

A GAZDASÁG KÉPZÉSI IGÉNYE**Nagykanizsa járás**

FEOR	Megnevezés	Foglalkoztatottak	Igény	Képzett	Széleskörű igény	Képzett fő / Igényelt fő %							
			fő/év	fő/év		25%	50%	75%	100%	125%	150%	175%	200%
7513	ács állványozó	13	1	12	11								
3311	ápoló	373	15	24	9								
7331	autószerelő	163	7	33	26								
7534	burkoló	5	0	1	1								
7223	bútorasztalos	228	9	12	3								
3114	bútoripari technikus	6	0		0								
3136	CAD-CAM informatikus	8	0		0								
5135	cukrász	42	2	25	23								
6115	dísznövénykertész	58	2		-2								
3321	egészségügyi asszisztens	541	22	36	14								
5113	eladó	1223	49	18	-31								
7341	elektronikai műszerész	54	2	16	14								
7533	épület és építménybádogos	2	0		0								
3139	épületgépész technikus	87	3		-3								
6211	erdészeti szakmunkás	96	4		-4								
3121	erősáramú elektrotechnikus	1	0		0								
7535	festő díszítő mázoló	68	3	12	9								
3111	fluidum kitermelő technikus	2	0	6	6								
5211	fodrász	38	2	16	14								
3333	fogtechnikus	17	1		-1								
6130	gazda	4	0		0								
3116	gépgyártástechnológiai technikus	32	1	18	17								
7323	gépi forgácsoló	186	7	16	9								
3332	gyógymasszőr	88	4		-4								
7325	hegesztő	152	6	21	15								
7111	húsupari termékgyártó	55	2		-2								
7522	hűtő és légtechnikai rendszerszerelő	146	6		-6								
2144	internetes alkalmazásfejlesztő	3	0	32	32								
7324	járműfényező	514	21	6	-15								
7224	kárpitos	371	15	18	3								
3622	kereskedelmi ügyintéző	184	7	33	26								
5111	kereskedő	64	3	10	7								
6114	kertész	2	0		0								
5221	kisgyermekgondozó nevelő	6	0		0								
7419	kishajóépítő-karbantartó	6	0		0								
5211	kozmetikus	25	1		-1								
7536	kőfaragó, műköves, épületszobrász	7	0		0								
7511	kőműves	102	4	14	10								
3134	környezetvédelmi technikus	11	0	2	2								
7521	központifűtés és gázhálózat	120	5	8	3								
3639	közüti közlekedésüzemvitel ellátó	125	5		-5								
7321	lakatos	443	18	29	11								
3117	magasépítő technikus	17	1		-1								
7334	mechatronikai technikus	93	4	24	20								
2159	műszaki informatikus	30	1		-1								
3139	parkgondozó	87	3		-3								
7114	pék	213	9	10	1								
3611	pénzügyi számviteli ügyintéző	85	3	13	10								
5132	pincér	237	9	19	10								
2499	sportiskola	23	1		-1								
5134	szakács	160	6	25	19								
2151	számítógépes adattároló	5	0		0								
7322	szerszámkészítő	9	0		0								
3513	szociális gondozó és ápoló	161	6	28	22								
3410	szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyin.	41	2	12	10								
3134	természet- és környezetvédelmi technikus	11	0		0								
7532	tetőfedő	7	0		0								
7212	textiltermék összeállító	94	4	12	8								
5133	vendéglátó eladó	180	7		-7								
1332	vendéglátó szakmenedzser	55	2		-2								
5131	vendéglős	34	1	54	53								
7524	villanyszerelő	163	7	12	5								
2153	webmester	31	1		-1								
		7407	296	627									

A GAZDASÁG KÉPZÉSI IGÉNYE**Keszthelyi járás**

FEOR	Megnevezés	Foglalkoztatottak	Igény	Képzett	Δ igény	Képzett fő / Igényelt fő %							
			fő/év	fő/év		25%	50%	75%	100%	125%	150%	175%	200%
7513	ács állványozó	45	2	2	0								
3311	ápoló	187	7		-7								
7331	autószerelő	101	4	4	0								
7534	burkoló	28	1	13	12								
7223	bútorasztalos	85	3	23	20								
3114	bútoripari technikus	1	0		0								
3136	CAD-CAM informatikus	4	0		0								
5135	cukrász	51	2	7	5								
6115	disznótenyésztő	25	1		-1								
3321	egészségügyi asszisztens	367	15	14	-1								
5113	eladó	1094	44	26	-18								
7341	elektronikai műszerész	27	1		-1								
7533	épület és építménybádogos	3	0	2	2								
3139	épületgépész technikus	13	1		-1								
6211	erdészeti szakmunkás	5	0		0								
3121	erősáramú elektrotechnikus	3	0	17	17								
7535	festő díszítő mázoló	66	3	19	16								
3111	fluidum kitermelő technikus	0	0		0								
5211	fodrász	67	3	32	29								
3333	fogtechnikus	44	2		-2								
6130	gazda	1	0		0								
3116	gépgyártástechnológiai technikus	12	0		0								
7323	gépi forgácsoló	13	1		-1								
3332	gyógymasszőr	419	17		-17								
7325	hegesztő	45	2		-2								
7111	húsipari termékgyártó	32	1		-1								
7522	hűtő és légtechnikai rendszerszerelő	17	1		-1								
2144	internetes alkalmazásfejlesztő	3	0	10	10								
7324	járműfényező	41	2	6	4								
7224	kárpitos	4	0		0								
3622	kereskedelmi ügyintéző	86	3		-3								
5111	kereskedő	101	4		-4								
6114	kertész	39	2		-2								
5221	kisgyermekgondozó nevelő	3	0		0								
7419	kishajóépítő-karbantartó	9	0	2	2								
5211	kozmetikus	45	2	50	48								
7536	kőfaragó, műköves, épületszobrász	8	0		0								
7511	kőműves	161	6	13	7								
3134	környezetvédelmi technikus	0	0	12	12								
7521	központifűtés és gázhálózat	69	3		-3								
3639	közüti közlekedésüzemvitel ellátó	130	5		-5								
7321	lakatos	120	5	31	26								
3117	magasépítő technikus	20	1		-1								
7334	mechatronikai technikus	7	0		0								
2159	műszaki informatikus	5	0		0								
3139	parkgondozó	13	1	12	11								
7114	pék	58	2		-2								
3611	pénzügyi számviteli ügyintéző	44	2		-2								
5132	pincér	539	22	7	-15								
2499	sportiskola	10	0	10	10								
5134	szakács	309	12	27	15								
2151	számítógépes adatrögzítő	4	0	10	10								
7322	szerszámkészítő	0	0		0								
3513	szociális gondozó és ápoló	15	1		-1								
3410	szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyin.	36	1		-1								
3134	természet- és környezetvédelmi technikus	0	0	7	7								
7532	tetőfedő	3	0		0								
7212	textiltermék összeállító	19	1	7	6								
5133	vendéglátó eladó	218	9		-9								
1332	vendéglátó szakmenedzser	141	6		-6								
5131	vendéglős	35	1	15	14								
7524	villanyszerelő	135	5	12	7								
2153	webmester	29	1	14	13								
		5214	209	404									

A GAZDASÁG KÉPZÉSI IGÉNYE**Lenti járás**

FEOR	Megnevezés	Foglalkoztatottak	Igény	Képzett	Egyenleg	Képzett fő / Igényelt fő %							
			fő/év	fő/év		25%	50%	75%	100%	125%	150%	175%	200%
7513	ács állványozó	9	0		0								
3311	ápoló	2	0		0								
7331	autószerelő	58	2		-2								
7534	burkoló	0	0		0								
7223	bútorasztalos	58	2	9	7								
3114	bútoripari technikus	1	0		0								
3136	CAD-CAM informatikus	0	0		0								
5135	cukrász	3	0		0								
6115	dísznövénykertész	44	2		-2								
3321	egészségügyi asszisztens	91	4		-4								
5113	eladó	447	18		-18								
7341	elektronikai műszerész	25	1		-1								
7533	épület és építménybádogos	1	0		0								
3139	épületgépész technikus	5	0		0								
6211	erdészeti szakmunkás	31	1		-1								
3121	erősáramú elektrotechnikus	0	0		0								
7535	festő díszítő mázó	77	3	12	9								
3111	fluidum kitermelő technikus	0	0		0								
5211	fodrász	13	1		-1								
3333	fogtechnikus	3	0		0								
6130	gazda	14	1		-1								
3116	gépgyártástechnológiai technikus	34	1		-1								
7323	gépi forgácsoló	153	6		-6								
3332	gyógymasszőr	0	0		0								
7325	hegesztő	60	2		-2								
7111	húsipari termékgyártó	1	0		0								
7522	hűtő és légtechnikai rendszerszerelő	9	0		0								
2144	internetes alkalmazásfejlesztő	2	0		0								
7324	járműfényező	12	0		0								
7224	kárpitos	139	6		-6								
3622	kereskedelmi ügyintéző	23	1	14	13								
5111	kereskedő	5	0		0								
6114	kertész	19	1		-1								
5221	kisgyermekgondozó nevelő	6	0		0								
7419	kishajóépítő-karbantartó	16	1		-1								
5211	kozmetikus	4	0		0								
7536	kőfaragó, műköves, épületszobrász	5	0		0								
7511	kőműves	102	4	9	5								
3134	környezetvédelmi technikus	0	0		0								
7521	központifűtés és gázhálózat	53	2		-2								
3639	közüti közlekedésüzemvitel ellátó	94	4		-4								
7321	lakatos	641	26	25	-1								
3117	magasépítő technikus	3	0		0								
7334	mechatronikai technikus	3	0		0								
2159	műszaki informatikus	0	1	10	9								
3139	parkgondozó	5	0		0								
7114	pék	8	0		0								
3611	pénzügyi számviteli ügyintéző	49	2		-2								
5132	pincér	121	5	8	3								
2499	sportiskola	11	0		0								
5134	szakács	87	3	14	11								
2151	számítógépes adattároló	2	0		0								
7322	szerszámkészítő	8	0		0								
3513	szociális gondozó és ápoló	57	2		-2								
3410	szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyin.	27	1		-1								
3134	természet- és környezetvédelmi technikus	0	0		0								
7532	tetőfedő	0	0		0								
7212	textiltermék összeállító	97	4		-4								
5133	vendéglátó eladó	87	3		-3								
1332	vendéglátó szakmenedzser	18	1		-1								
5131	vendéglős	3	0	14	14								
7524	villanyszerelő	90	4		-4								
2153	webmester	1	0		0								
		2937	118	115									

Feladatok:

- Az MFKB a beiskolázásra vonatkozó javaslat tételi tevékenysége előtt fórumot szervez a fenntartók, intézményvezetők és a gazdasági szereplők részvételével a megalapozott döntés érdekében.
- A beiskolázási irányok-arányok tükrözzék a munkaerő-piaci igényeket.
- A Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság szakképzésre vonatkozó döntéseinek következetes betartása.
- A Megyei Területfejlesztési Koncepció alapján segítse elő a gép- és járműipar, mechatronikai, elektrotechnikai, megújuló energiák, kereskedelem és logisztika, a gyógy- és az egészségturizmus, építő- és kerámiaipar, fa és a textilipar fejlesztésének munkaerő-piaci igényeinek kielégítését.
- A járárok jelenlegi foglalkoztatottságának és a Megyei Területfejlesztési Koncepció fejlesztési prioritásainak figyelembe vételével kerüljön felülvizsgálatra az egyes szakképző iskolák szakmastruktúrája és történjenek meg a szükséges változtatások (szakmacsoportok számának csökkentése).
- Az általános iskola 8. osztályából a középfokú képzésbe kerülők legalább a táblázatban meghatározott százalékban kerüljenek beiskolázásra.

Iskola típus	2018-ig	2018-tól
Szakközépiskola	46 %	46 %
Szakiskola	24 %	30 %

2.2. A gazdaság szakmunkás szükségletének minőségi kielégítése

Minőségi igények biztosítása

Minőségbiztosítási koncepció

2.2.1.	Szakmai együttműködés a munkáltatók és a képzők között
2.2.2.	Bemenet elemzése kompetencia mérés alapján
2.2.3.	Gyakorlati tudásszint elemzése szakmai kompetencia méréssel egy év után
2.2.4.	Duális képzés fejlesztése
2.2.5.	Oktató képzési program
2.2.6.	Pályaorientáció, pályakövetés
2.2.7.	Felnőttképzés
2.2.8.	Esélyegyenlőség növelése
2.2.9.	A megyei szakképzés és a területfejlesztés kapcsolata
2.2.10.	Intézményrendszer átalakítása, infrastrukturális változások a mennyiségi igények tükrében

2.2.1. Szakmai együttműködés a munkáltatók és a képzők között

A minőségi szakoktatás egyik fontos eleme, hogy az iskolából kikerülő szakmunkás, technikus olyan korszerű ismeretekkel rendelkezzen, melyet elvár a jövőbeli munkáltatója. Ehhez szükséges folyamatos konzultáció a képző és a munkáltató (megrendelő) között.

Feladatok:

- A szakképző iskolák a munkáltatói igények figyelembevételével határozzák meg a szakmai kerettantervek szabadsávjának tartalmát.
- Megyei szakmai munkaközösségek működtetése.
- Az iskola és a képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetek oktatói közötti szakmai kapcsolat erősítése.

2.2.2. Bemenet elemzése kompetencia mérés alapján (gimnázium, szakközépiskola, szakiskola)

Az általános iskolát végzettek bizonyos hányada nem képes megfelelni a valós középiskolai követelményeknek. A szakiskolába kerülő fiatalok az esetek többségében olyan tanulók, akik **képesség, ismeret hiányában vagy magatartási probléma, motiválatlanság miatt a tankötelezettség kényszere viszi a szakképzésbe**. Ezen hátrányos helyzetű tanulók számára is meg kell adni a segítséget, esélyt egy szakma sikeres elsajátításához.

Feladatok:

- A 8. évfolyamos tanulók számára kötelezővé kell tenni a központi középiskolai felvételi megírását. Az itt mutatott teljesítményük alapján kerülhetnek gimnáziumba, szakközépiskolába, szakiskolába, vagy a HÍD programba.
- A szakképző iskola ismerje meg hozzá beiratkozott tanulók 8. évfolyamán megírt kompetencia mérés eredményeit.
- A Megyei Klebelsberg Intézményfenntartó Központ adjon segítséget az intézményeknek a fenti feladatok végrehajtásában.
- A szakmai és közismereti tanárok együttműködése a lemorzsolódás csökkentése érdekében.

2.2.3. Gyakorlati tudásszint elemzése szakmai kompetencia méréssel (1 év után)

A munkáltatók a szakiskolás tanulókat első sorban a szakmai gyakorlati ismeretük alapján minősítik. Fontos, hogy a szakképző iskolák tanműhelyeikben is törekedjen a gyakorlat orientált képzésre.

Feladatok:

- A szakmai órák keretében a tanulók szövegértési és logikai kompetenciájának fejlesztése legyen.
- Az idegen nyelvi és IKT kompetencia terület fejlesztése.

- A szakképzésben résztvevők szintvizsgálója a 9. évfolyam végén (június), a pótvizsga lehetősége a nyári gyakorlat után történjék. Magasabb évfolyamra lépés feltétele a sikeres szintvizsga teljesítése.
- A szintvizsga befejezését kövesse egy átfogó az adott szakma tanévi képzési **munkáját értékelő elemzés**. Az elemzést a kamara, munkáltató és a képző intézmény végezze.

2.2.4. Duális képzés fejlesztése

A duális szakképzés a szakképzés olyan rendszere, melyben szakképző iskola és vállalat, munkáltató együttesen járul hozzá a tanulók szakképzéséhez. Ezen szakképzés keretén belül nagyobb hangsúly helyeződik a gyakorlati oktatásra. A Szakképzési Törvény szerint a tanuló első szakképzési évfolyam gyakorlati képzését iskolai vagy vállalati tanműhelyben, az ezt követő szakképzési évfolyamok gyakorlati óráit munkáltatónál köteles eltölteni. A törvény betartásának alapfeltétele, hogy legyen elegendő munkáltató, aki tanulósz szerződéssel foglalkoztatja a tanulót.

Feladatok:

- A duális (3 éves) szakképzési rendszer teljes körű bevezetése.
- A munkáltatók bevonásával a gyakorlati képzőhelyek számának radikális növelése.
- A kamara szerepvállalásával a tanulósz szerződések számának növelése (2018-ra 80% - os arány elérése).
- A gyakorlati képzőhelyek ellenőrzésében részt vevő iskolai és kamarai szakértők részére rendszeres továbbképzések tartása.
- A munkáltatók gyakorlati oktatáshoz szükséges eszköz-feltételeinek javítása (pályázatok).
- A külső képzőhelyeken töltött gyakorlati idő óraszámának és arányainak növelése.
- Az iskolai és vállalati tanműhelyek kapacitásának minél jobb kihasználtsága.

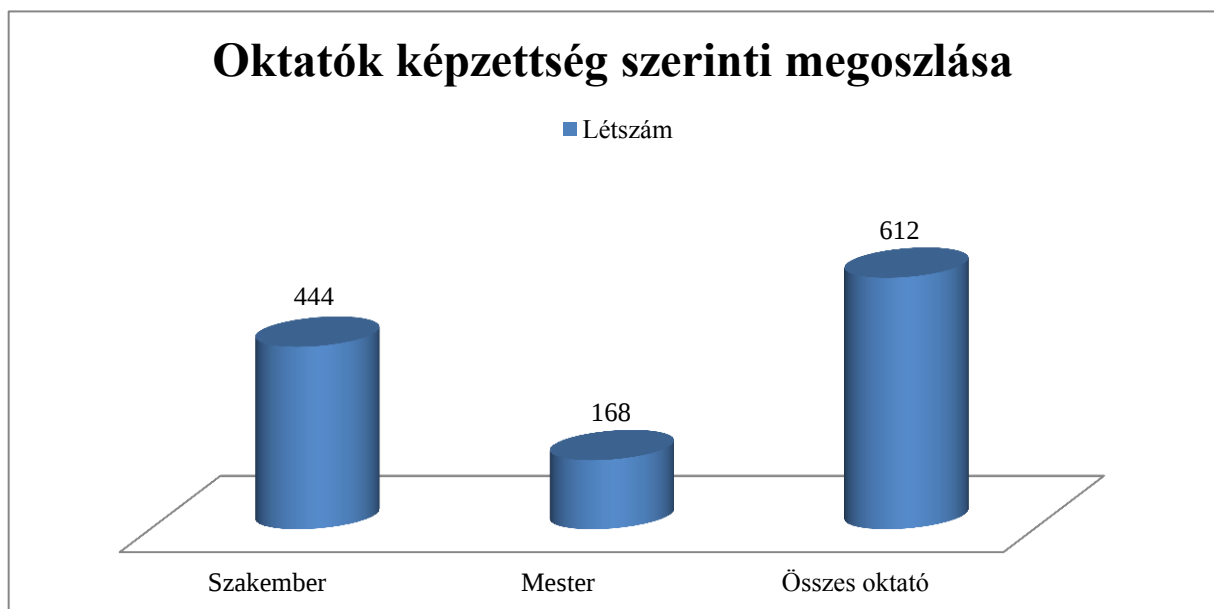
Képzés megoszlása a gazdaság és az iskolák között**Zala megye**

Megnevezés	Képzés	Gyakorlati képzés IPARBAN	Gyakorlati képzés ISKOLÁBAN	GYAKORLATI KÉPZÉS AZ IPARBAN	Gyakorlati képzés az iparban / Képzés %			
	fő/év	fő/év	fő/év	%	25%	50%	75%	100%
ács állványozó	38	25	13	66				
ápoló	83		83	0				
autószerelő	50	50		100				
autótechnikus	16	16		100				
burkoló	57	38	19	67				
bútorasztalos	129	44	85	34				
bútoripari technikus	99	14	85	14				
cukrász	137	94	43	69				
egészségügyi asszisztens	13		13	0				
eladó	31		31	0				
elektronikai műszerész	10		10	0				
élelmiszer és vegyáru eladó	168	112	56	67				
épület és építménybádogos	2	2		100				
épületgépész technikus	42		42	0				
erőáramú elektrotechnikus	52		52	0				
festő díszítő mázoló	86	67	19	78				
fodrász	122	99	23	81				
fogtechnikus	8	8		100				
gépgyártástechnológiai technikus	90		90	0				
gépi forgácsoló	121	53	68	44				
géplakatos	9	9		100				
gyakorló ápoló	173		173	0				
gyógymasször	21		21	0				
hegesztő	35	13	22	37				
húsiipari termékgyártó	6	6		100				
hűtő és légtechnikai rendszerszerelő	4		4	0				
idegenforgalmi szakmenedzser	10		10	0				
internetes alkalmazásfejlesztő	10		10	0				
ipari informatikai technikus	10		10	0				
járműfényező	23	14	9	61				
karosszérialakatos	96	61	35	64				
kárpitos	3	3		100				
kereskedelmi ügyintéző	49	15	34	31				
kereskedő	10	10		100				
kisgyermekgondozó nevelő	135		135	0				
kishajóépítő-karbantartó	2	2		100				
kozmetikus	57	57		100				
kőfaragó, műkőves, épületszobrász	2	1	1	50				
kőműves	88	31	57	35				
környezetvédelmi technikus	12		12	0				
központifűtés és gázhálózat	36	22	14	61				
közüti közlekedésüzemvitel ellátó	15		15	0				
logisztikai ügyintéző	37	18	19	49				
logisztikus	21		21	0				
magasépítő technikus	79		79	0				
mechatronikai technikus	24	24		100				
motorkerékpár szerelő	4	4		100				
műszaki cikk eladó	13	3	10	23				
műszaki informatikus	129	9	120	7				
parkgondozó	40	20	20	50				
pék	63	25	38	40				
pék-cukrász	46	46		100				
pénzügyi számviteli ügyintéző	13	13		100				
pincér	216	130	86	60				
ruházati eladó	46	31	15	67				
sportiskola	92		92	0				
szakács	382	241	141	63				
számítógépes adatrögzítő	10		10	0				
szerkeztelakatos	163	104	59	64				
szociális asszisztens	54		54	0				
szociális gondozó és ápoló	58		58	0				
szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyin.	11		11	0				
természet- és környezetvédelmi technikus	7		7	0				
textiltermék összeállító	24		24	0				
vendéglátó eladó	16	4	12	25				
vendéglátó szakmenedzser	29		29	0				
vendéglős	152	138	14	91				
villanyszerelő	78	58	20	74				
víz, csatorna- és közműrendszer sz.	2		2	0				
webmester	14		14	0				
összesen	3983	1734	2249	44				

2.2.5. Oktató képzési program

A duális szakképzés térhódításával a gyakorlati oktatás jelentősége növekedett nem csupán az iskolai oktatásban, hanem a külső munkahelyeken is. A szakképzés oktatásának minőségét a gyakorlati oktatók szakmai és pedagógiai alkalmassága befolyásolja. Ezek hiányát továbbképzésekkel meg kell szüntetni. Az oktatókat új, a mai generációhoz jobban alkalmazkodó módszerek segítségével képessé kell tenni megszerettetni az alacsony motiváltságú tanulókkal a választott szakmát, hogy kezelni tudják az egyre gyarapodó agresszív jelenségeket.

A gazdaságnak szüksége van magasan képzett szakemberekre, azaz mesterekre. A mesterlevél nem csupán a szakma rangját képviseli, hanem 2015-től ezzel rendelkező személy folytathat csak gyakorlati oktatást. Az alábbi diagramból kiolvasható, hogy a gazdasági képzőhelyeken lévő szakembereknek mindössze 27,5%-a rendelkezik mesterlevéllel.

Feladatok:

- Rendszeres szakmai, pedagógiai továbbképzés gyakorlati oktatók számára.
- Az iskolák szakmai tanárai és oktatatói részére legyenek szervezve olyan szakmai programok, melyek lehetőséget biztosítanak számunkra a munkáltatóknál lévő új technológiák, gépek megismerésére, kipróbálására. (üzemlátogatások, üzemi gyakorlatok)
- A külső gyakorlőhelyeken oktatók beiskolázásának segítése mestertanfolyamokra.
- Fiatal oktatók számára vonzóvá tenni a pedagógus pályát.
- Kezdeményezni az oktatásban már dolgozó, középfokú végzettséggel rendelkező szakoktatók diplomához jutásának lehetőségét.

2.2.6. Pályaorientáció, pályakövetés

Az általános iskola befejezése után annak a tanulónak, aki szakképzésbe jelentkezik szakmai ágazatot, illetve szakmát kell választania. Emiatt az általános iskola befejező évéhez érve fontos döntés elé kerülnek a tanulók és a szülők. A megalapozott döntéshez helyes önismeretre van szükség, valamint ismeretekkel kell rendelkezni a választott pályáról, az ahhoz szükséges képességekről és ezek megszerzésének lehetőségéről.

A pályaorientáció keretében kiemelt feladat a szülők és a pályaválasztás előtt álló tanulók hiteles és objektív tájékoztatása a szakmatanulás, elhelyezkedés, valamint a továbbtanulási lehetőségekről. Ezt a tevékenységet a kamarának kell koordinálni, együttműködve mindazokkal a szervezetekkel – Munkaügyi Központ, általános iskolák, stb. – akik részt vállalnak a pályaorientációban.

A pályakövetés sok hasznos információt tud adni a szakképzésben közreműködő szervezetek részére. Információt ad, hogy helyesnek bizonyult-e a tanuló szakmaválasztása, mennyire készítette fel a szakképző iskola a munkába álláshoz, valamint hány százaléka tudott elhelyezkedni szakmájában.

Feladatok:

- A megyére kiterjedő egységes pályaorientációs, pályaválasztási rendszer kialakítása.
 - A rendszer kialakításába és működtetésébe be kell vonni mindazokat a szervezeteket, akik ezen a területen eddig is tevékenykedtek.
 - Az általános iskola 7-8. évfolyamán tanévenként, osztályonként egy alkalommal pályaorientációs nap tartása.
 - Tanévenként egy alkalommal Pályaválasztási Kiállítás megrendezése a szakképző centrumok székhelyén.
 - Üzemlátogatások, szakmai bemutatók, tájékoztató előadások szervezése a pályaválasztásban érintett korosztály diákjai, szülei, tanárai körében.
 - Az általános iskolák szervezzenek a tanulóknak olyan szakköröket, amely szakképző iskolák tanműhelyében folyik, szakoktatók részvételével.
- A megyére kiterjedő egységes pályakövető rendszer kialakítása.

2.2.7. Felnőttképzés

A megyei szakképzésnek az iskolarendszerű képzéssel, a felnőttoktatással, és a felnőttképzéssel együttesen kell biztosítani a szükséges szakképzett munkaerőt. Ennek érdekében a különböző képzési formák koordinációja elengedhetetlen. Az iskolarendszeren kívüli szakképzés jelentősége alapvetően az egész életen át tartó tanulás folyamatával válik igazán fontossá.

Iskolarendszerű felnőttoktatás: esti tagozatos képzési forma azon felnőttek számára, akik munka mellett akarnak első szakmához jutni, - illetve szakmaváltást szeretnének.

Iskolarendszeren kívüli felnőttképzés: tanfolyami jellegű, munkanélküliek versenyképes szakmához juttatása, munkáltatók részéről igényelt át és továbbképzések.

Felnőttképzés törvényi átalakítása jelenleg folyik, melynek hatása a 2014. évtől válik érzékelhetővé.

Feladatok:

- MFKB szerepköre terjedjen ki a felnőttoktatásra is.
- Az iskolarendszerű felnőttoktatás a szakképző iskolákra épülve váljon általánossá.
- Az új Felnőttképzési Törvényre alapozva a kamara irányításával készüljön el a megyére vonatkozó felnőttképzési és felnőttoktatási koncepció.
- A felnőttképzés a megye szakképző iskoláinak humán illetve infrastrukturális kapacitásaira épüljön.

2.2.8. Esélyegyenlőség növelése

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény. Segít elérni azt, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra.

Célcsoportok:

- A nők esélyegyenlőségének biztosítása.
- A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítása, integrálása.
- A romák esélyegyenlőségének biztosítása, integrálása.

Az esélyegyenlőség biztosításának növelése még további szemléletváltást, nagyobb figyelmet igényel a szakképzésben résztvevő minden szereplőjétől.

Feladatok:

- A női foglalkoztatásra alkalmas szakmák számának növelése.
- Pozitív diszkrimináció a szakképzési arányok és irányok meghatározásakor a nők számára alkalmas szakmák esetében.
- A szakmaválasztáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A romáknál a hagyományos szakmák képzésére való bejutás erősítése.
- A szakoktatásban érvényesíteni kell a szegregációmentességet, a diszkriminációmentességet, az integrációt.
- A megyében működő Speciális Szakiskola Intézményegységekben megteremteni a feltételeket a sajátos OKJ képzésekhez.

2.2.9. A szakképzés és a területfejlesztés kapcsolata

A megye szakképzésének az is a feladata, hogy a „Zala Megye Területfejlesztési Koncepció”-ban megfogalmazott célrendszer végrehajtásához biztosítsa a jól képzett középfokú szakembereket. A Zala megyei fejlesztési terv célkitűzései koherensek az EU 2020-ig kidolgozott tematikus célkitűzéseivel. A megyére, mint egységes egészre vonatkozóan megfogalmazott közép- és hosszú távú célok között az első helyek egyikén a szakképzés összehangolása és hatékony fejlesztése áll.

A megye területfejlesztési koncepciójában javasolt prioritások, melyek szakképzett munkaerőt igényelnek:

- Gép- és járműipar, mechatronikai és elektrotechnikai ipar fejlesztése.
- Nemzetközi kereskedelem és logisztika fejlesztése.
- Erdészeti, mezőgazdasági és élelmiszeripar fejlesztése.
- Megújuló energiák hatékonyabb felhasználása.

- Gyógy- és az egészségturizmus további erősítése, fejlesztése.
- Újraiparosítás és hozzáadott értéknövelés a bútór-, építő- és kerámia iparban valamint a feldolgozó iparban (faipar, textilipar, élelmiszeripar).
- Helyi alapanyagokra épülő élelmiszer feldolgozóipari kisüzemek fejlesztése.
- Termálvízre alapozott kertészeti kultúrák létrehozása, élelmiszer feldolgozás a hozzáadott érték növelése érdekében.
- Rét, legelő gazdálkodás, hús marha tenyésztés ösztönzése.
- Húsfeldolgozó ipar, tejipar prosperáló működéséhez szükséges feltételek megteremtése.
- Erdőgazdálkodás fejlesztése illetve a vadászati turizmus szolgáltatási feltételeinek javítása.
- Gazdaképzés, gazdatanfolyamok valamint speciális agrárképesítést biztosító tanfolyamok képzések indítása.
- Az oktatási, képzési és közszolgáltatási fejlesztések társadalmi kohézió és a gazdaság erősítése érdekében.
- Kreativitás fejlesztése az óvodától a főiskoláig.
- Megyei szakképzés átstrukturálása a munkaerő piaci igények szerint, a szükséges profiltisztítás végrehajtása.

Feladatok

- A Megyei Területfejlesztési Koncepció alapján segítse elő a gép- és járműipar, mechatronikai, elektrotechnikai, megújuló energiák, kereskedelem és logisztika, a gyógy- és az egészségturizmus, építő- és kerámiaipar, fa és a textilipar fejlesztésének munkaerő-piaci igényeinek kielégítését.

Szakma csoport	Képzett/ igényelt fő % -ban
Gépipar	50%
Járműipar	40%
Mechatronika	80%
Elektrotechnika	60%
Megújuló energia	40%
Kereskedelem	50%
Gyógy - egészségturizmus	50%
Építőipar kerámia ipar	160%
Faipar	90%
Textilipar	30%

A táblázat alapján a gép- és járműipar, megújuló energia, kereskedelem, gyógy- és egészségturizmus, és textilipari szakmák beiskolázását kell növelni.

2.2.10. Intézményrendszer átalakítása, infrastrukturális változtatások

2013. január 01-től a 2011.évi CXC. Köznevelési Törvény és a CLXXXVII. Szakképzési Törvény alapján a szakképzés állami fenntartás és finanszírozás alá került. A létrejött megyei tankerület látja el a szakképzés szervezését, irányítását és működtetését. Az állami fenntartás alá került megyei szakképző intézmények szerkezeti átalakítása a Szakképzési Törvény 2011. évi CLXXXVII. 5.§ (4) alapján fog megtörténni. Ez alapján „Ha a megyében az állami fenntartású szakképző iskolai tanuló létszám a tízezret nem éri el, a megyei szakképző iskolai feladatok legfeljebb két – legalább kétezer tanulóval működő – állami fenntartású szakképző iskola keretében láthatóak el”. A megyében kettő szakképzési centrum létrehozása indokolt Nagykanizsa és Zalaegerszeg székhellyel.

A szakképző centrumok kialakítása után felül kell vizsgálni az új intézmények képzési struktúráját.

Feladatok:

- A megye két pólusán Nagykanizsa és Zalaegerszeg székhellyel létre kell hozni a szakképzési centrumokat.
- Az egyes szakképző centrumoknál felül kell vizsgálni és meg kell szüntetni az intézményei közötti párhuzamos szakmacsoportos képzéseket. A felülvizsgálatnál figyelembe kell venni az adott szakmacsoport oktatásának infrastrukturális és humán erőforrás feltételeit illetve földrajzi elhelyezkedését.
- A profiltisztítással párhuzamosan vizsgálni kell a szakképző iskolák elérhetőségét, gyakorlati képzőhely jelenlétét a térségben. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a megyében lévő kollégiumok férőhelyeinek kihasználására.
- Az intézményrendszer folyamatos alakítása a szakképzésbe belépők számához.

Az alábbi táblázat mutatja járasonként a munkaerő-piaci igényt és az intézmények 2012/2013. évi kibocsátását. A piaci igény és az intézményi összes kibocsátás összehasonlításából kitűnik, hogy Nagykanizsa és Keszthely járásoknál van nagy különbség. Nagykanizsánál nem lett figyelembe véve a szomszédos Somogy megye munkaerő-piac igénye, mely pozitív irányban jelentős mértékben befolyásolja az összehasonlítást.

Járás	Piaci igény fő/év	Létszám 2012/2013. tanév	Intézményi kibocsátás		
			Technikus fő/év	Szakmunkás fő/év	Összes fő/év
Zalaegerszeg	901	4318	432	576	1008
Nagykanizsa	296	2745	275	366	641
Keszthely	209	2456	246	327	573
Lenti	118	406	41	54	95